

GHIDUL SOLICITANTULUI

MĂSURA M10 6B

"Ocrotirea moștenirii rurale"

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a beneficiarilor Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru depunerea cererilor de finanțare, precum și pentru contractarea și implementarea angajamentelor legale conform cerințelor specifice ale Programului LEADER 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru depunerea, contractarea și derularea proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține informații privind condițiile generale de eligibilitate a cheltuielilor, pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele pe care trebuie să le prezentați, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile din Ghidul Solicitantului și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul investițiilor finanțate prin Strategia de Dezvoltare Locală a GAL LEADER „Csík”, respectiv prin PNDR 2014-2020.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale. De aceea, vă recomandăm ca până la data limită de depunere a Cererilor de Finanțare în cadrul prezentului apel de selecție a proiectelor, să consultați periodic pagina de internet www.csikleader.ro, pentru a urmări eventualele modificări.

De asemenea, solicitanții pot obține informații/clarificări în mod gratuit, legate de completarea și pregătirea Cererii de Finanțare direct la sediul nostru din localitatea Siculeni, nr. 45, prin telefon: 0266-379045, prin e-mail la adresa: office@csikleader.ro, sau prin accesarea paginii noastre de internet : www.csikleader.ro.

1. Definiții și abrevieri

Definiții:

Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cerere de finanțare - document depus de către un solicitant în vederea obținerii sprijinului financiar nerambursabil;

Cofinanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Contract/Decizie de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020;

Eligibilitate – suma criteriilor pe care un beneficiar trebuie să le îndeplinească în vederea obținerii finanțării prin Măsurile/Sub-măsurile din FEADR;

Fișa măsurii/sub-măsurii – reprezintă documentul care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiții/servicii, menționează categoriile de beneficiari și tipul și intensitatea sprijinului;

Fonduri nerambursabile – reprezintă fondurile acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de finanțare a Măsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR.

Grup de Acțiune Locală (GAL) – parteneriat public-privat alcătuit din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă;

LEADER – Măsură din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”;

Măsură – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);

Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale, desemnat conform actelor constitutive/statutului beneficiarului;

Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest

document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;

Zi – zi lucrătoare.

Abrevieri:

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală;

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

DGDR - AM PNDR – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

DATLIN – Direcția Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;

DIBA – Direcția Infrastructură de Bază și de Acces din cadrul AFIR;

DAF – Direcția Active Fizice din cadrul AFIR;

DPDIF – Direcția Plăți Directe și Instrumente Financiare din cadrul AFIR;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SDL – Strategia de Dezvoltare Locală;

SL – Serviciul LEADER din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;

SLIN – CRFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SLIN – OJFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE SLIN – CRFIR/OJFIR – Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CI SLIN – CRFIR/OJFIR – Compartimentul Implementare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SAFPD – CRFIR – Serviciul Active Fizice și Plăți Directe din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SAFPD – OJFIR – Serviciul Active Fizice și Plăți Directe din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE – SAFPD – OJFIR/CRFIR – Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului Active Fizice și Plăți Directe - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SIBA – CRFIR – Serviciul Infrastructură de Bază și de Acces din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE – SIBA – CRFIR – Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului Infrastructură de Bază și de Acces - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

2. Prevederi generale

Conform analizei SWOT, în teritoriul GAL LEADER "Csík" s-au identificat următoarele aspecte:

- Artă populară, moștenire culturală vie;
- Cererea crescândă la nivel internațional față de peisajele îngrijite, cultura tradițională, moștenirea culturală;
- Cultură caracteristică, varietate bogată, existența unui mod de viață tradițional și aproape de natură, completat cu moștenirea construită din mediul rural, elementele structurii satelor tradiționale existente;
- Interesul locuitorilor din marile orașe și din alte țări față de liniștea și autenticitatea spațiului rural, pentru stilul de viață tradițional și alimente naturale.

Măsura **M10/6B - Ocrotirea moștenirii rurale** va oferi sprijin financiar pentru protejarea, prin întreținere, reabilitare, restaurare, dotare, modernizare și promovare a obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local și a altor spații/ obiective. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local. Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale, contribuind astfel la atractivitatea zonelor rurale.

Arhitectura populară este foarte diversificată în zonă, aceasta fiind diferită nu numai în fiecare comună, ci chiar și în satele care aparțin aceleiași comune. Satele au o arhitectură specifică excepțională, existând astfel un potențial foarte mare pentru valorificarea acestora și în domeniul turismului.

Sursele financiare necesare pentru conservarea și valorificarea acestui patrimoniu sunt foarte limitate. În cadrul Măsurii 7.6 al Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 există posibilitatea solicitării și obținerii de fonduri nerambursabile pentru realizarea unor astfel de investiții exclusiv pentru obiective de patrimoniu cultural imobil de interes local de clasa B. Clădirile, dar și alte construcții, care păstrează caracteristicile patrimoniului construit tradițional, autentic, fiind în proprietate privată, nu sunt incluse în categoriile A sau B din lista monumentelor istorice. Astfel, din cauza lipsei surselor financiare ale proprietarilor, aceste clădiri (construcții) sunt degradate în timp atât fizic, cât și moral. Prin

această măsură dorim să sprijinim și renovarea clădirilor, care nu sunt incluse pe lista de monumente și/sau se află în proprietate privată.

Măsura M10 6B - Ocrotirea moștenirii rurale contribuie la prioritatea P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6B** încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Obiectivul de dezvoltare rurală contribuie la obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei comunității rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- Conservarea și valorificarea patrimoniului construit și imaterial;
- Păstrarea aspectului original al clădirilor reprezentând moștenirea construită tradițională;
- Dezvoltarea obiectivelor turistice endogene cu potențial ridicat;
- Introducerea clădirilor reabilite sau a bunurilor reabilite și funcționalizate în circuitul turistic;
- Asigurarea accesului pentru vizitatori la patrimoniul local construit;
- Includerea pe lista de monumente a obiectivelor, la care acest aspect este indicat;
- Crearea unei liste cât mai complete a obiectivelor de interes local.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **Inovare**

În această măsură inovația este reprezentată prin acordarea sprijinului conform listei cu obiectivele considerate de importanță locală, obiective de patrimoniu importante pentru zonă, întocmite de către primării, și/sau avizul Comisiei Județene de cultură sau a Institutului Național de Patrimoniu după caz, și de faptul că proprietarii clădirilor/șurelor vechi vor putea accesa fondurile europene prin ONG-uri. Prin asigurarea vizitabilității proiectele vor contribui la realizarea caracterului inovativ de diseminare.

- **Mediu și climă**

Materialele folosite la investițiile finanțate prin această măsură vor respecta toate cerințele legate de acest aspect. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Contribuția publică totală a măsurii: 314.750 Euro, din care alocarea pe sesiunea octombrie 2018 - 105.398 Euro.

Tipul sprijinului:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, în cazul proiectelor de investiții.

Sumele aplicabile și rata sprijinului:

- Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect de importanță locală este 50.000 euro/proiect, respectiv 200.000 euro/proiect pentru investiții cu importanță micro-regională, din totalul cheltuielilor eligibile.

La stabilirea intensității sprijinului s-a luat în considerare importanța acestor lucrări, precum și tipurile de beneficiari. Dacă investiția va fi realizată pentru a contribui la activități generatoare de venit, fără a fi de utilitate publică, în scopul responsabilizării beneficiarilor, beneficiarul va contribui cu cel puțin 10% din totalul cheltuielilor eligibile.

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiectele negeneratoare de venit și 90% pentru proiecte generatoare de venit.

Se vor aplica regulile de ajutor de minimis în vigoare, conform prevederilor Reg.(UE) nr. 1407/2013.

Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii:

Legislație UE:

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare.

Legislație Națională:

Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Lege nr.489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

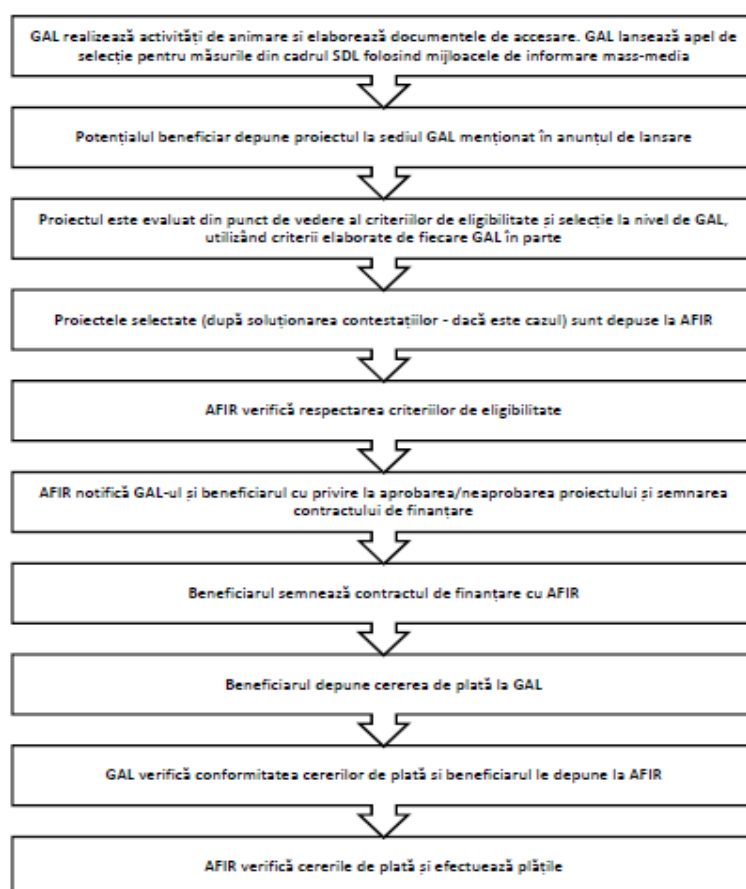
OUG nr.44/2008 privind economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Teritoriul GAL:

1. Orașul Bălan, 2. Orașul Băile Tușnad, Carpitus; 3. Comuna Ciceu: Ciceu, Ciaracio; 4. Comuna Ciucsîngeorgiu: Ciucsîngeorgiu, Armășeni, Armășenii Noi, Bancu, Ciobăniș, Cotormani, Eghersec, Ghiurche, Potiond; 5. Comuna Cîrța: Cîrța, Ineu; 6. Comuna Cozmeni: Cozmeni, Lăzărești; 7. Comuna Dănești: Dănești; 8. Comuna Frumoasa: Frumoasa, Bîrzava, Făgețel, Nicolești; 9. Comuna Leliceni: Leliceni, Fitod, Hosasău, Misentea; 10. Comuna Lunca de Jos: Lunca de Jos, Barațcoș, Poiana Fagulului, Puntea Lupului, Valea Boroș, Valea Capelei, Valea Întunecoasă, Valea lui Antaloc, Valea Rece; 11. Comuna Lunca de Sus: Lunca de Sus, Comiat, Izvorul Trotușului, Păltiniș-Ciuc, Valea Ugra; 12. Comuna Mădăraș: Mădăraș; 13. Comuna Mihăileni: Mihăileni, Nădejdea, Văcărești, Livezi; 14. Comuna Păuleni: Păuleni-Ciuc, Delnița, Șoimeni; 15. Comuna Plăieșii de Jos: Plăieșii de Jos, Cașinu Nou, Iacobeni, Imper, Plăieșii de Sus; 16. Comuna Racu: Racu, Satu Nou; 17. Comuna Siculeni: Siculeni; 18. Comuna Sîncrăieni: Sîncrăieni; 19. Comuna Sîndominc: Sîndominc; 20. Comuna Sînmartin: Sînmartin, Ciucani, Valea Uzului; 21. Comuna Sînsimion: Sînsimion, Cetățuia; 22. Comuna Sîntimbru: Sîntimbru, Sîntimbru-Băi; 23. Comuna Tomești: Tomești; 24. Comuna Tușnad: Tușnad, Tușnadu Nou, Vrabia.

3. Depunerea proiectelor:

Flux procedural pentru accesarea fondurilor din măsura LEADER:

- Perioada de depunere a proiectelor :

Data lansării apelului de selecție: **04 octombrie 2018**

Depunerea proiectelor este continuă, până la sfârșitul sesiunii, cu selecție lunară, sau până la atingerea sumei de 200% a fondurilor alocate pentru această măsură. Depunerea continuă a proiectelor în cadrul sesiunii aferente submăsurii se oprește atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse ajunge la 200% din nivelul alocării sesiunii.

Data limită pentru prima lună de depunere a proiectelor: **05 noiembrie, ora 14,00.**

Data limită pentru a doua lună de depunere a proiectelor: **29 noiembrie 2018, ora 14,00.**

Sesiunea este deschisă între **04 octombrie și 29 noiembrie 2018.**

Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect de importanță locală este **50.000 euro/proiect, respectiv 200.000 euro/proiect** pentru investiții cu caracter micro-regional, din totalul cheltuielilor eligibile.

Intensitatea finanțării:

- 100% pentru proiectele negeneratoare de venit și
- 90% pentru proiecte generatoare de venit.

Fondul total disponibil pentru **sesiunea octombrie 2018: 105.398 Euro**

Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a putea fi finanțat: 25 puncte.

4. Categoriile de beneficiari eligibili

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin măsură sunt:

Publici:

- Comunele și Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară - ADI;

Privati:

- Societăți și întreprinderi private, composesorate, ONG-uri, așezăminte culturale și Instituții de cult definite conform legislației naționale în vigoare, care pot aplica pentru renovare, pentru elaborare de studii și proiecte, istoriografii locale, întocmirea listei obiectivelor de interes local, precum și pentru reabilitarea, renovarea, dotarea de spații destinate păstrării și transmiterii de meșteșuguri, tradiții și alte tipuri de activități tradiționale; Beneficiarii trebuie să fie proprietari ai imobilelor, sau să prezintă drept de proprietate/folosință asupra acestora (minim 10 ani).
- Cultele religioase pot aplica pentru proiectele care urmăresc includerea unei clădiri pe lista de monumente, precum și pentru restaurarea bisericilor, cimitirelor și a altor obiective aflate în proprietatea parohiilor;

5. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

- Proiectul trebuie să fie realizat obligatoriu în teritoriul Grupului de Acțiune Locală LEADER "Csík" iar beneficiarul se identifică într-una din categoriile de beneficiari definite;
- Nu este permisă dubla finanțare a aceleiași activități/investiții din alte fonduri comunitare sau naționale;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și autorizațiile necesare investiției;
- Prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate/DALI, proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției;
- Proiectul propus este în conformitate cu normele de mediu;
- Investiția să respecte Planul Urbanistic General;
- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/păstreze arhitectura specifică locală;
- Beneficiarul se angajează să asigure mentenanța investiției;
- Investiția trebuie să facă parte din patrimoniul cultural de interes național sau local (să fie cuprinsă în lista obiectivelor de patrimoniu de interes local, și avizat de Comisia Județeană de Cultură/Institutul Național al Patrimoniului , după caz;
- Încă din faza de proiectare va fi consultată comisia arhitecților al GAL LEADER "Csík";
- Angajament din partea beneficiarului că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic/va asigura vizitabilitatea clădirii renovate.

6. Cheltuieli eligibile și neeligibile

Acțiuni imateriale

- Proiectare, elaborarea documentației tehnico-economice conform H.G.907/2016
- Servicii de consultanță pentru managementul proiectelor;
- Elaborarea documentației pentru includerea pe lista de monumente;
- Elaborare de studii și proiecte, istoriografii locale;
- Întocmirea listei obiectivelor de interes local;
- Acțiuni de promovare și marketing (elaborare plan de promovare, site de promovare, participare la târguri de profil, achiziția și montarea de panouri informative/direcționale, etc.).

Acțiuni materiale

- Lucrări construcții-montaj, cu păstrarea aspectului original al clădirii;
- Renovarea/reabilitarea unor clădiri vechi al căror aspect a fost stricat sau reabilitarea, renovarea, dotarea de spații care păstrează caracteristicile patrimoniului construit tradițional, autentic;
- Mutarea și reconstrucția clădirilor vechi pe un amplasament nou (case, șure, etc.);
- Renovarea fațadei unei clădiri;

- Schimbarea funcției clădirilor, ca de exemplu casa în casă prezentare colecții muzeale, șura pentru alte activități economice sau pentru locuit;
- Mărirea gradului de confort al unei clădiri (alimentare apă, canalizare, anexe în cazul în care clădirea nu dispune), modernizarea utilităților, sau înlocuirea utilităților cu unele cu un impact mai scăzut asupra mediului înconjurător;
- Renovare/restaurare, modificare porți, garduri.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;
- c) sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;
- d) sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 (onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate), care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Selecția proiectelor:

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR, prin intermediul Asociației LEADER „Csík” sunt supuse unui sistem de selecție, în baza căruia fiecare proiect este punctat, conform următoarelor criterii de selecție:

- Principiul potențialului turistic/ al potențialului economic (activitate generatoare de venit), în sensul prioritizării proiectelor în funcție de valorificare în scop turistic/ activitate generatoare de venit;
- Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale planificate a fi desfășurate în urma punerii în funcțiune a casei/șurei;
- Vechimea și valoarea arhitecturală a clădirii;
- Schimbarea funcției unei clădirii vechi;
- Solicitantul își asumă asigurarea vizitabilității investiției;
- Proiecte care urmăresc realizarea de studii cu caracter general pentru cel puțin o microregiune (în procent maxim de 5%, respectiv 10% în cazul proiectelor cu construcții montaj).

Punctajele acordate fiecărui criteriu de selecție:

	Criteriu de selecție	Punctaj acordat
S1	Proiecte cu potențial turistic/ economic (activitate generatoare de venit), în sensul prioritizării proiectelor în funcție de valorificare în scop turistic/ activitate generatoare de venit; 15 puncte	15
S2	Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale planificate a fi desfășurate în urma punerii în funcțiune a casei/șurei; 5 puncte pentru fiecare activitate dovedită prin asumare sau acord de parteneriat. Maximum 15 puncte	15
S3	Vechimea și valoarea arhitecturală a clădirii; Maximum 60 puncte	60
S4	Schimbarea funcției unei clădirii vechi;	9

	9 puncte	
S5	Solicitantul își asumă asigurarea vizitabilității investiției; Cerință obligatorie	1
	TOTAL	100

Punctajul minim pentru selectarea unui proiect: 25 puncte.

Metodologie de punctare, modalitate de acordare a punctajului:

S1 - Proiecte cu potențial turistic/ economic (activitate generatoare de venit), în sensul prioritizării proiectelor în funcție de valorificare în scop turistic/ activitate generatoare de venit;

Proiectele care demonstrează în Memoriul justificativ/Studiul de fezabilitate/DALI, că prin investiția propusă se dezvoltă activitățile generatoare de venit ale asociației (contribuție publică 90%), primește 15 puncte.

S2 - Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale și turistice planificate a fi desfășurate în urma punerii în funcțiune a casei/șurei;

Solicitantul descrie detaliat în Studiul de fezabilitate/DALI/Memoriu justificativ activitățile planificate a fi desfășurate în urma punerii în funcțiune a casei/șurei în perioada de monitorizare a proiectului, sau anexează Acord de parteneriat cu organizații care vor organiza activități socio-culturale și turistice în spațiul renovat, în vederea stimulării activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale, contribuind astfel la atractivitatea zonelor rurale.

Pentru fiecare activitate primește 5 puncte, maximum 15 puncte

S3 - Vechimea și valoarea arhitecturală a clădirii, dovedit cu acte, sau fotografii în cazul vechimii, și prin recomandarea emisă de comitetul arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík” în cazul stabilirii valorii arhitecturale a clădirii.

S 3.1. Solicitantul trebuie să dovedească prin acte, sau fotografii data de construcție a clădirii.

Pentru clădiri construite înainte de 1850, se acordă 20 puncte

Pentru clădiri construite între 1851 – 1900, se acordă 15 puncte

Pentru clădiri construite după 1901 - 1940, se acordă 10 puncte

S 3.2. Criteriu referitor la valoarea arhitecturală, artistică și urbanistică – maximum 20 puncte.

Solicitantul atașează Cererii de finanțare dovada participării la un eveniment de animare/informare realizat de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”, și Recomandarea emisă de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík” (în cazul în care proiectantul proiectului face parte din Comitetul arhitecților, recomandarea va fi emisă/semnată de doi membri ai comitetului, alții, decât proiectantul). În recomandare trebuie menționat punctajul propus pentru valoarea arhitecturală, artistică și urbanistică a clădirii ce urmează a fi renovat. Pentru acest aspect se vor acorda maxim 20 de puncte, luând în considerare recomandarea Comitetului arhitecților.

Criteriu referitor la frecvență (raritate și unicitate); 10

Solicitantul atașează Cererii de finanțare dovada participării la un eveniment de animare/informare realizat de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”, și Recomandarea emisă de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”. În recomandare trebuie menționat punctajul propus pentru frecvența (raritatea și unicitatea) clădirii ce urmează a fi renovat. Pentru acest aspect se vor acorda maxim 10 puncte, luând în considerare recomandarea Comitetului arhitecților.

Criteriu referitor la valoarea memorial-simbolică – 10

Solicitantul atașează Cererii de finanțare dovada participării la un eveniment de animare/informare realizat de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”, și Recomandarea emisă de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”. În recomandare trebuie menționat punctajul propus pentru valoarea memorial-simbolică a clădirii ce urmează a fi renovat. Pentru acest aspect se vor acorda maxim 10 puncte, luând în considerare recomandarea Comitetului arhitecților. Aspectele de mai sus trebuie să se regăsească în descrierea "necesității și oportunității investiției" din Hotărârea emisă de Consiliul local/Adunarea Generală a solicitantului, documentele 5.1/5.2 atașate Cererii de finanțare.

S4 – Schimbarea funcției (re-funcționalizarea) unei clădirii vechi, ca de exemplu casa în casă de prezentare colecții muzeale, șura pentru alte activități economice

Pentru proiectele prin care, conform Studiului de fezabilitate/DALI se re-funcționalizează o clădire veche, se vor acorda 9 puncte.

S5 - Solicitantul își asumă asigurarea vizitabilității investiției.

Pentru acest criteriu se acordă 1 punct.

Modalitate de departajare a proiectelor depuse în situația în care punctajul este același pentru mai multe proiecte:

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de următoarele criterii și în următoarea ordine:

1. valoarea totală a proiectului, exprimată în euro, în ordine descrescătoare, în limita valorii totale a apelului de selecție
2. relevanța proiectului față de obiectivele strategiei de dezvoltare locală a GAL LEADER „Csík”.

Punctajul minim admis la finanțare: 25 puncte.

Evaluarea proiectelor depuse, inclusiv termenele stabilite:

IMPORTANT !

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura pentru care depune proiectul în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de Finanțare înainte de semnarea acestuia.

Potențialul beneficiar depune proiectul la secretariatul GAL, sub formă de Cerere de Finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare. Se vor utiliza formularele de cereri de finanțare aferente fiecărei măsuri, puse la dispoziția solicitanților pe site-ul www.csikleader.ro.

Cursul de schimb valutar utilizat va fi cel publicat de Banca Central Europeană pe internet la adresa: <http://www.ecb.int/index.htm>., din data întocmirii Studiului de Fezabilitate/Documentației de Avizare a Lucrărilor de Intervenție/Memoriu Justificativ.

Angajații GAL verifică conformitatea proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate în conformitate cu cerințele impuse pentru fiecare măsură din SDL în scopul căreia se încadrează proiectul depus. GAL va avea în vedere aplicarea criteriilor de eligibilitate și de selecție specifice fiecărei măsuri din SDL, prevăzute în fișele tehnice ale măsurilor din cadrul strategiei, precum și criteriile generale de eligibilitate, valabile pentru tipul de proiect depus.

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii, stabiliți cu respectarea prevederilor SDL, vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea existenței documentelor depuse la Cererea de Finanțare;
- verificarea condițiilor de eligibilitate ale solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate ale proiectului.

Toate verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL, datate și semnate de experții evaluatori. Pentru proiectele de investiții/sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. În cazul în care proiectul face obiectul controlului pe teren, caz în care solicitantul va fi notificat cu privire la acest aspect, acestuia i se va înmâna o copie a Fișei de verificare pe teren.

Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

GAL poate solicita informații sau documente suplimentare oricând pe parcursul verificării proiectului, dacă se consideră necesar.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție.

Comitetul de selecție este convocat de aparatul de lucru al GAL.

Modalitatea de prezentare a rezultatului evaluării (Raport de evaluare, notificări, etc.);

GAL va întocmi și completa fișe de verificare elaborate la nivelul GAL, datate și semnate de experții evaluatori.

După încheierea primei etape de verificare și selecție a proiectelor, GAL va publica pe pagina proprie de web Raportul de Selecție Intermediar.

În baza Raportului de selecție intermediar publicat, GAL notifică în scris și/sau prin e-mail (confirmat) potențialii beneficiari cu privire la rezultatul evaluării proiectului.

Notificarea va include informații cu privire la statutul proiectului în urma evaluării și modalitatea de depunere a contestațiilor de către aplicanții nemulțumiți de rezultatul evaluării. În cazul în care un proiect este declarat neeligibil vor fi indicate criteriile de eligibilitate care nu au fost îndeplinite precum și cauzele care au condus la neeligibilitatea proiectului. În cazul în care proiectul este eligibil și a fost punctat, notificarea va menționa punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție, motivele pentru care nu au fost punctate anumite criterii de selecție, stabilirea criteriilor de departajare precum și precizări cu privire la reducerea valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul.

După expirarea termenului pentru contestații, GAL întocmește raportul de selecție final. În termen de 3 zile lucrătoare de la aprobarea raportului de selecție, GAL va notifica solicitanții

privind rezultatele procesului de selecție, cu excepția solicitanților care au fost deja notificați ca urmare a aprobării raportului de selecție intermediar. Notificările către solicitanți asupra rezultatului selecției vor fi semnate de către Reprezentantul legal/Directorul GAL sau un angajat al GAL desemnat în acest sens. Notificarea se va transmite în scris sau email, cu confirmare de primire din partea solicitantului.

Modalitatea de desfășurare a procesului de selecție a proiectelor - Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Componența și obligațiile Comitetului de Selecție:

- Comitetul de selecție este organismul tehnic cu atribuții privind selecția pentru finanțare a proiectelor depuse la GAL „Csík” în conformitate cu prevederile Regulamentul de Organizare și Funcționare a Comitetului de Selecție.
- Componența Comitetului de Selecție este stabilită de către Adunarea Generală a Asociației, și este format din 9 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție este stabilit de asemenea, un membru supleant. Membrii sunt desemnați din cadrul entităților parteneriatului GAL.
- GAL își va elabora o procedură de selecție proprie în care să fie descris procesul de evaluare și selecție a proiectelor, inclusiv procedura de soluționarea contestațiilor. Aceste proceduri vor fi aprobate de Adunarea Generală a GAL, iar pentru transparență vor fi postate pe pagina de web a GAL.
- Conform priorităților descrise în strategie, GAL lansează apeluri de selecție a proiectelor. GAL va asigura transparența procesului de selecție, folosind mijloacele de informare mass-media cu acoperire locală, postare pe pagina de web proprie, afișare la sediul GAL, ale consiliilor locale ale localităților partenere în GAL și la sediul Consiliului Județean Harghita.
- După primirea proiectelor, în termenul stabilit de procedură, angajații GAL, care au atribuții în fișa postului, verifică eligibilitatea generală a proiectelor în conformitate cu apelurile de selecție întocmite conform fișei măsurii relevante din SDL.
- Angajații GAL vor completa formularele necesare evaluării generale a proiectelor. Punctajul va fi acordat conform criteriilor de selecție menționate în SDL și/sau descrise în Apelul de selecție. Fișele de verificare vor fi datate și o să prezinte numele și semnătura a doi angajați din cadrul GAL, implicați în procesul de evaluare a proiectelor. Toate verificările efectuate de către angajații GAL vor respecta principiul de verificare “4 ochi”, respectiv vor fi semnate de către 2 angajați - un angajat care completează și un angajat care verifică.
- GAL va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție.
- GAL va publica pe pagina proprie de web Raportul de Selecție și va transmite solicitanților notificări privind rezultatul evaluării și selecției.

- Comitetul de selecție este convocat de aparatul de lucru al GAL. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.
- Dacă unul din proiectele depuse pentru selecție aparține unuia din membrii Comitetului de Selecție, Comisiei de contestații sau a unuia dintre angajații GAL implicați în evaluarea proiectelor, persoana în cauză va respecta criteriile referitoare la posibilele conflicte de interese, descrise la capitolul XII. a SDL.
- După încheierea procesului de evaluare și selecție, Comitetul de Selecție va emite un Raport de Selecție Intermediar, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Raportul de Selecție Intermediar va fi publicat pe pagina de web a GAL. În baza acestuia, GAL va transmite rezultatele selecției către solicitanți.

Componența și obligațiile Comisiei de Soluționare a Contestațiilor:

- Componența Comisiei de Soluționare a Contestațiilor este stabilită de către Adunarea Generală a Asociației, și este formată din 5 membri ai parteneriatului, altele decât cele din Comitetul de Selecție.
- Beneficiarii care au fost notificați de către GAL de faptul că proiectele lor au fost declarate neeligibile, sau consideră că nu au obținut punctajul scontat, sau nu au fost selectate, pot depune contestații la sediul GAL, conform termenelor stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor GAL „Csík”.
- Contestațiile primite vor fi analizate de către Comisia de Soluționare a Contestațiilor. Comisia de Soluționare a Contestațiilor va analiza doar proiectele care au făcut obiectul contestațiilor.
- În urma soluționării eventualelor contestații, Comisia de Soluționare a Contestațiilor va elabora un Raport de Contestații, care va fi semnat de către membrii Comisiei și va fi înaintat Comitetului de Selecție GAL.

În baza Raportului de Contestații, Comitetul de Selecție va emite Raportul de Selecție (final), în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

Raportul de Selecție va fi semnat de către toți membrii Comitetului de Selecție.

Detalierea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivelul GAL se găsește în Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor GAL „Csík”, postat pe site-ul www.csikleader.ro

1. Valoarea sprijinului nerambursabil

Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect de importanță locală este 50.000 euro/proiect, respectiv 200.000 euro/proiect pentru investiții cu caracter micro-regional, din totalul cheltuielilor eligibile.

Ponderea maximă a intensității sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.

2. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare

- Modalitatea de completare a cererii de finanțare:

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată în prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora. Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.csikleader.ro.
Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul Cererii de finanțare. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagina (de la..... pâna la.....)

Dosarul Cererii de finanțare va fi legat, iar documentele pe care le conține numerotate. Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Obiectivele și tipul de investiție prezentate în Cererea de finanțare trebuie să se încadreze în fișa măsurii din SDL (pag.64).

Domeniul de intervenție în care a fost încadrat proiectul, prezentat în Cererea de finanțare, trebuie să corespundă Domeniului de intervenție prezentat în SDL, în cadrul măsurii M10 (pag. 65).

Indicatorii de monitorizare specifici domeniului de intervenție pe care este încadrat proiectul, inclusiv cei specifici teritoriului prevăzuți în fișa tehnică a măsurii din SDL, trebuie completați de către solicitant, și să corespundă cu indicatorii descriși în fișa măsurii M10 din SDL (pag 68).

- Depunerea Cererii de finanțare:

Cererile de finanțare, odată finalizate, vor fi depuse într-un exemplar tipărit, împreună cu 2 exemplare în format electronic (CD) la sediul GAL LEADER "Csík". Solicitantul trebuie să prezinte la depunere, documentele în original (pentru care a atașat copii). Este recomandat, ca în posesia solicitantului să rămână un exemplar complet al Dosarului cererii de finanțare în afara exemplarului pe care-l depune. Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului, copiile trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul” și să fie semnate de către responsabilul legal al solicitantului.

Dosarele Cererilor de finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, sau de către un împuternicit al responsabilului legal, până la termenul care figurează în apelul de selecție.

Având în vedere că pentru obiectivele culturale de interes local nu există o clasificare asumată la nivelul Ministerului Culturii, acestea pot fi finanțate în baza unui Certificat emis de INP (pentru obiectivele de patrimoniu neclasificate) care să confirme faptul că se poate interveni asupra obiectivului propus (documentația este adecvată). (Mai multe informații în Protocolul anexat).

3. Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

1. Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții/Memoriu justificativ (în cazul proiectelor fără construcții-montaj), întocmite conform legislației în vigoare privind conținutul cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiecte de investiții și lucrări de intervenții. Conform prevederilor art.8 (3) (c) din HG 226/2015, pentru justificarea rezonabilității prețurilor pentru investiția de bază, proiectantul va avea în vedere prevederile HG 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și va menționa sursa de prețuri folosită. Pentru categoriile de bunuri/ servicii care nu se regăsesc în Baza de date privind prețurile de referință din pagina AFIR, solicitantul va prezenta câte o ofertă conformă pentru fiecare bun sau serviciu a cărui valoare nu depășește 15.000 Euro și câte 2 oferte conforme pentru fiecare bun sau serviciu care depășește această valoare.

2. Certificat de Urbanism, valabil la data depunerii Cererii de Finanțare, eliberat în condițiile Legii nr.50/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. În Cererea de Finanțare trebuie specificat numele proiectului/investiției așa cum este menționat în Certificatul de Urbanism.

3.1 Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României (copie după Monitorul Oficial) și în situația în care în Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public, investițiile care fac obiectul proiectului, nu sunt incluse în domeniul public sau sunt incluse într-o poziție globală, solicitantul trebuie să prezinte:

3.2 Hotărârea/Hotărârile consiliului local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente, cu respectarea prevederilor art. 115 alin. (7) din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a administrației publice locale, în privința supunerii acesteia controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii (este suficientă prezentarea adresei de înaintare către instituția prefectului pentru controlul de legalitate),

sau

3.3 Documente doveditoare ale dreptului de proprietate/ dreptul de uz, uzufruct, suprafață, servitute /administrare al ONG-urilor, Unităților de cult, Persoanelor fizice autorizate/societăților comerciale pe o perioadă de 10 ani asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări, conform Cererii de Finanțare;

4. Declarația pe propria răspundere că va obține și depune documentația de la ANPM înainte de semnarea contractului de finanțare.

5.1. Hotărârea Consiliului Local/Hotărârile Consiliilor Locale în cazul ADI pentru implementarea proiectului, cu referire la însușirea/aprobarea de către Consiliul Local a următoarelor puncte (obligatorii):

- necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției;
- lucrările vor fi prevăzute în bugetul/bugetele local/e pentru perioada de realizare a investiției în cazul obținerii finanțării;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- numărul de locuitori deserviți de proiect/utilizatori direcți
- caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.);
- agenții economici deserviți direct de investiție (dacă este cazul, număr și denumire);
- nominalizarea reprezentantului legal al comunei/ADI pentru relația cu AFIR în derularea proiectului.
- Angajamentul de asigurare a cofinanțării/cheltuielilor neeligibile, dacă este cazul.

Modelul de hotărâre a consiliului local este orientativ!

5.2 Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului specific fiecărei categorii de solicitanți (ONG, Unitate de cult, Composesorat, Așezământ cultural, Persoană fizică autorizată/Societate Comercială, etc), pentru implementarea proiectului cu referire la următoarele puncte (obligatorii):

- necesitatea și oportunitatea investiției;
- lucrările vor fi prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției, în cazul obținerii finanțării;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere/mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- caracteristici tehnice ale investiției/investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.);
- nominalizarea și delegarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului;
- angajamentul de asigurare a cofinanțării/cheltuielilor neeligibile, dacă este cazul.

6.1. Certificat de înregistrare fiscală

6.2 Actul de înființare și statutul ADI. Din actul de înființare și statutului ADI/ONG trebuie să reiasă că obiectivele ADI/ONG includ și investițiile specifice submăsurii M10/6B al Asociației LEADER "Csík".

6.3 Încheiere privind înscrierea în registrul asociațiilor și fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în registrul asociațiilor și fundațiilor. Asociațiile vor atașa inclusiv extrasul din Registrul special de la Judecătoria – nu mai vechi de 30 de zile.

6.3.1 Actul de înființare și statutul ONG, sau

6.3.2 Actul de înființare și statutul Așezământului Monahal (Mănăstire , Schit sau Metoc), sau

6.3.3 Actul Constitutiv, Certificatul de înregistrare a firmei, Hotărârea tribunalului de pe lângă ONRC, Certificat constatator eliberat de ONRC.

Din actul de înființare/statut trebuie să reiasă că obiectivele ADI/ONG/etc includ și investițiile specifice submăsurii M10/6B al Asociației LEADER "Csík".

7. Document de la bancă/trezorerie cu datele de identificare ale băncii / trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii / trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

8. Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde amplasamentul investiției, obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costuri și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2007 pentru aceleași tipuri de investiții.

9. Declarația pe propria răspundere din care să reiasă că după realizarea investiției din patrimoniul cultural, aceasta va fi înscrisă într-o rețea de promovare turistică

- Angajament/Declarație din partea beneficiarului că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic - **obligatoriu pentru toate proiectele!**

- Angajament/Declarație din partea beneficiarului că va asigura vizitabilitatea clădirii renovate la finalizarea acesteia. **Obligatory pentru toate proiectele!**

Atenție! Înscrisura într-o rețea de promovare turistică/ introducerea obiectivului investițional în circuitul turistic/ asigurarea vizitabilității se va verifica la ultima tranșă de plată.

10.1. Notificare privind conformitatea proiectului cu condițiile de igiena și sănătate publică sau

10.2. Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă și sănătate publică, dacă este cazul.

11. Notificare, care să certifice conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și că prin realizarea investiției în conformitate cu proiectul verificat de DSVSA județeană, construcția va fi în concordanță cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor, dacă este cazul.

12. Certificat/aviz emis de către Institutul Național al Patrimoniului (INP) conform Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme faptul că obiectivul propus spre finanțare face parte din patrimoniul cultural de interes local și că se poate interveni asupra lui (documentația este adecvată). În cazul obiectivelor de patrimoniu neclasificate, Certificat emis de INP care să confirme faptul că se poate interveni asupra obiectivului propus (documentația este adecvată).

12.1. Lista monumentelor istorice 2015, conform Anexei nr.1 la Ordinul ministerului culturii și cultelor nr. 2314/2004, cu modificările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordinul ministerului culturii nr.2.828/2015. **(doar pentru obiectivele de patrimoniu din clasa/ grupa B)**

12.2. Lista obiectivelor de patrimoniu neclasificate de la primăria locală, pentru obiectivele de patrimoniu neclasificate – orice document elaborate de Primăria locală, care dovedește, că obiectivul face parte din Lista obiectivelor de patrimoniu neclasificate ale comunei/localității.

13. Dovadă eliberată de Muzeul județean, prin care se certifică verificarea documentară și pe teren, dacă este cazul, asupra unor intervenții antropice cu caracter arheologic în perimetrul aferent proiectului propus pentru finanțare nerambursabilă (OG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare) – **dacă este cazul**

14. Extrasul din strategie, care confirmă dacă investiția este în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională / regională / județeană / locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții precum și copia hotărârii de aprobare a strategiei.

15. Copie document de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

16. Extras de cont care confirmă cofinanțarea investiției, dacă este cazul.

17. Alte documente justificative:

17.1 pentru a aplica pentru sprijin de 200.000 euro, solicitantul va atașa cererii de finanțare **Hotărâre de Adunare Generală de la Asociația Microregională** din care face parte comuna aplicantă, prin care este acceptată caracterul/impactul microregional al proiectului.

17.2 **dovada participării la un eveniment de animare/informare** realizat de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík”,

și **Recomandarea** emisă de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík” cu privire la prescorarea proiectului.

17.3 Orice document/print screen, care dovedește existența **numărului de identificare de la APIA**

17.4 **Specimen de semnătură**

17.5 **Declarație pe propria răspundere** cu privire la Obligația de notificare al GAL „Csík”

17.6 **Declarație pe propria răspundere** a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată doar de societățile cu vechime mai mare de 2 ani fiscali.

17.7 **Declarație pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor **de minimis** - dacă este cazul

17.8. **Declarația beneficiarului** prin care se angajează să asigure mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată (pentru beneficiarii, care nu și-au asumat acest fapt prin Hotărâre).

4. Contractarea fondurilor

Cererile de Finanțare selectate de GAL vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. La nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții – montaj, indiferent de tipul de beneficiar, precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici. La nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple, fără construcții – montaj și proiectele cu sprijin forfetar și proiectele de servicii.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul. Cererea de Finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul Cererii de

Finanțare, precum și formatul editabil al Cererii de finanțare completat) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul Cererii de Finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul Cererii de Finanțare în original, în vederea verificării conformității.

Documentele ce vor fi prezentate la semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

1. **Certificat/e care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale**, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

2. Document emis de ANPM

2.1 Clasarea notificării, sau

2.2 **Decizia etapei de încadrare**, ca document final (*prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate*), sau

2.3 **Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului**, sau

2.4 **Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (dacă este cazul)** sau

2.5 **Aviz Natura 2000** pentru proiectele care impun doar evaluarea adecvată.

3. **Proiectul Tehnic**, în vederea avizării de către CRFIR, va fi depus în termenul precizat în Notificarea AFIR, conform prevederilor HG 226/2015 cu modificările și completările ulterioare și a procedurilor în vigoare la momentul notificării.

4. **Cazier judiciar al reprezentantului legal.**

5. **Cazier fiscal al solicitantului.**

6. **Declarația de eșalonare** a depunerii dosarelor cererilor de plată, inclusiv cea pentru decontarea TVA unde este cazul.

7. **Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere, dacă este cazul

8. **Extras de cont** care confirmă cofinanțarea investiției, dacă este cazul.

5. Avansurile

Pentru proiecte de servicii nu se acordă avans.

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin Submăsura 19.2 pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor cap. 8.1 din cadrul PNDR. Plata avansului aferent contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară

bancară sau nebanară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de execuție a contractului prevăzut în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Garanția prevăzută mai sus trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă de timp mai mare cu 15 zile calendaristice față de durata de execuție a contractului.

Garanția este eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Garanția poate fi prezentată de beneficiarii privați și sub formă de poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

6. Achizițiile

Beneficiarii vor aplica legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici ai PNDR 2014-2020.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii.

7. Plata

Termenele limită și condițiile pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată:

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Dosarul Cererii de Plată se depune inițial la GAL, în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.madr.ro.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare, conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info. Verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii 19.2.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

8. Monitorizarea proiectului

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții/cu sprijin forfetar) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

Pe durata de valabilitate a Contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să pună la dispoziția Autorității Contractante toate informațiile solicitate pentru realizarea monitorizării și verificării proiectului. Principalele documente pe care trebuie să le transmită beneficiarul în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare sunt:

- Raportul de activitate intermediar și/sau final, care se verifică conform prevederilor prezentei proceduri;

- Documentația pentru avizarea achizițiilor (pentru beneficiari publici sau privați, în funcție de tipul de beneficiar), care se verifică la nivel OJFIR (în cazul beneficiarilor privați) /CRFIR (în cazul beneficiarilor publici);
- Dosarul cererii de plată, care se verifică la nivelul OJFIR conform procedurii de autorizare plăți.

Autoritatea Contractantă verifică activitățile derulate de beneficiar pe baza Graficului calendaristic de implementare prezentat în cadrul Cererii de Finanțare și pe baza rapoartelor de activitate transmise de beneficiar.

Toate documentele vor fi transmise și către GAL, în format electronic, pe adresa office@csikleader.ro.

9. INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

Lista documentelor și formularelor disponibile pe pagina de internet a GAL LEADER "Csík":

- Anexa 1 - Cerere de finanțare pentru Măsura M10/6B
- Anexa 2 – Model Studiu de fezabilitate/DALI/Memoriu justificativ
- Anexa 3 – Model declarație către GAL privind obligația de notificare/raportarea plăților efectuate de AFIR
- Anexa 5 - Model Recomandare emisă de cel puțin un membru al comitetului arhitecților contractați de GAL LEADER „Csík” cu privire la prescorarea proiectului
- Anexa 6 – Model Hotărâre a Consiliului local cu privire la implementarea proiectului. Pentru celelalte categorii de solicitanți modelul de hotărâre se va modifica conform tipului de solicitant și a Ghidului solicitantului..
- Anexa 7.2 - Declaratie_privind_respectarea_regulii_de_cumul_(minimis)
- Anexa 7.3_Declaratia_cu_privire_la_neincadrarea_in_firme_in_dificultate

Toate formularele al căror format este elaborat de GAL LEADER "Csík" pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a GAL LEADER "Csík", sau pot fi solicitate de la sediul GAL.

GAL LEADER "Csík" vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 9:00 și 14:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a Strategiei de Dezvoltare Locală, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea proiectelor depuse prin intermediul SDL.